

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

ROTONDE MAASBREESEWEG

N277-N275-N562

TE KONINGSLUST

GEMEENTE PEEL EN MAAS

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

**Quickscan flora en fauna
Rotonde Maasbreeseweg N277-N275-N562
te Koningslust
in de gemeente Peel en Maas**

Opdrachtgever	Plangroep Heggen Postbus 44 6120 AA Born
Project	P&M.HEG.ECO1_V2
Rapportnummer	11030275
Status	Eindrapportage
Datum	19 april 2013
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. A.A. van Grinsven
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. M. Koen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	4
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	4
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4.	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
	Flora- en faunawet.....	7
	Gebiedsbescherming.....	10
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	11
5.1	Vogels.....	11
5.2	Vleermuizen.....	12
5.3	Overige zoogdieren	12
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	13
5.5	Libellen en dagvlinders.....	14
5.6	Vaatplanten.....	14
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	15
6.1	Broedvogels.....	15
6.2	Vleermuizen.....	16
6.3	Overige zoogdieren	16
6.4	Amfibieën.....	17
6.5	Vissen	18
6.6	Algemene zorgplicht	18
6.7	Gebiedsbescherming.....	18
7.	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	19

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Plangroep Heggen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ter plaatse van de toekomstige rotonde N277-N275-N562 te Koningslust in de gemeente Peel en Maas.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

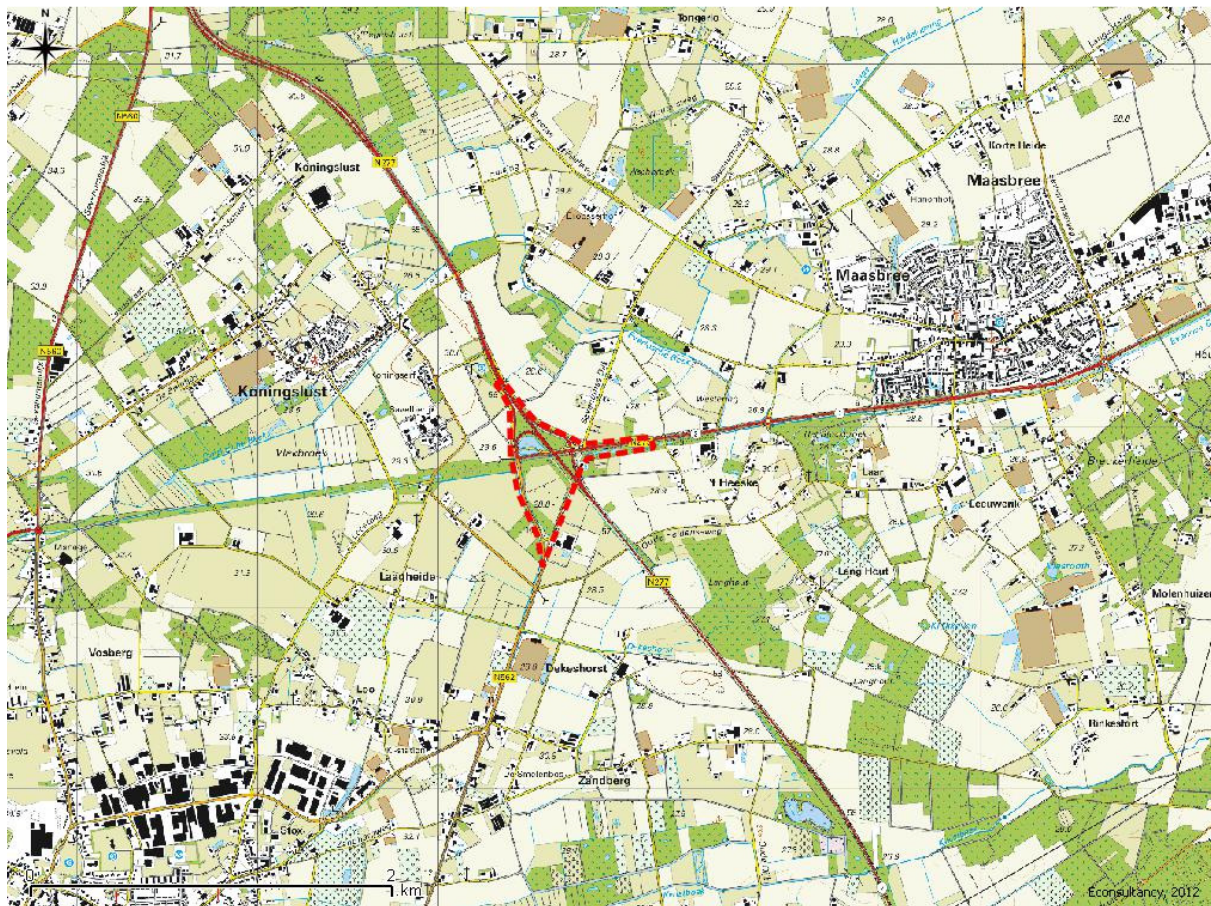
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Peel en Maas (contactpersoon de heer J. Vullings) bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

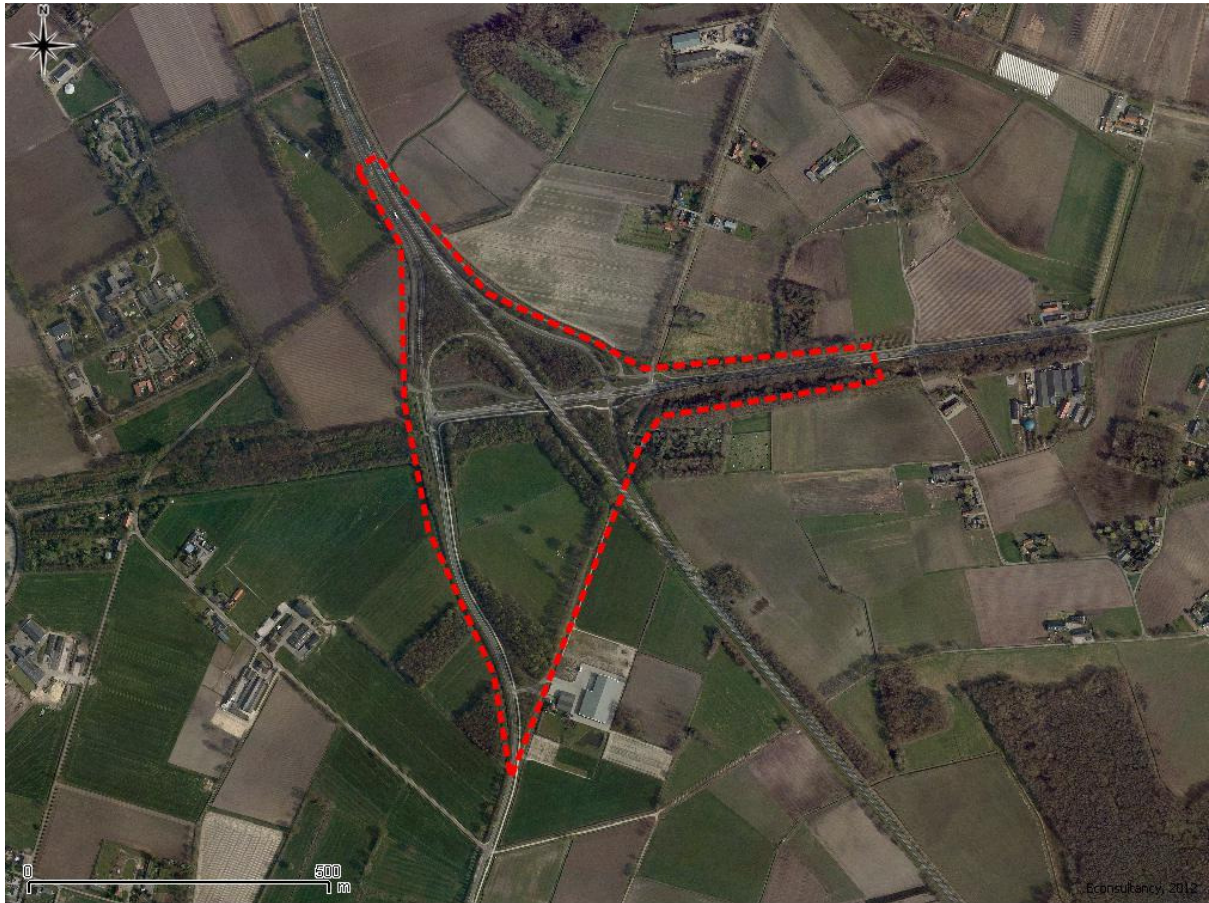
De onderzoekslocatie ($\pm 5,79$ ha) is gelegen ten zuidoosten van de kern van Koningslust in de gemeente Peel en Maas, ter hoogte van het knooppunt met de ontsluitingswegen N275-N277-N562, (zie figuur 1). Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 58 B (schaal 1:25.000) zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 198.600$, $Y = 373.800$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft het plangebied voor de reconstructie van het knooppunt van drie provinciale wegen nabij Koningslust, te weten de N275 Venlo-Weert, N277 Middenpeelweg en de N562 Maasbree-Roggel. De onderzoekslocatie betreft de voornoemde wegen inclusief groenstroken, fietspaden, bosschages, bermen, weide, afwateringssloten/greppels en wateropvangbekkens. Rondom de locatie bevinden zich het buitengebied van Koningslust, bestaande uit agrarische bouwlanden met bijbehorende bedrijfsbebouwing en bosschages.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Daarnaast is in de figuren 3 t/m 8 een impressie weergegeven van de onderzoekslocatie met foto's die genomen zijn tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Onderzoekslocatie weergegeven op een luchtfoto

Figuur 3 t/m 8. Impressiefoto's van de onderzoekslocatie.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen of grenzend aan een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden, de Deurnsche Peel & Maria-peel en de Groote Peel, bevinden zich op circa respectievelijk circa 6 km en circa 9 km afstand ten westen van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen

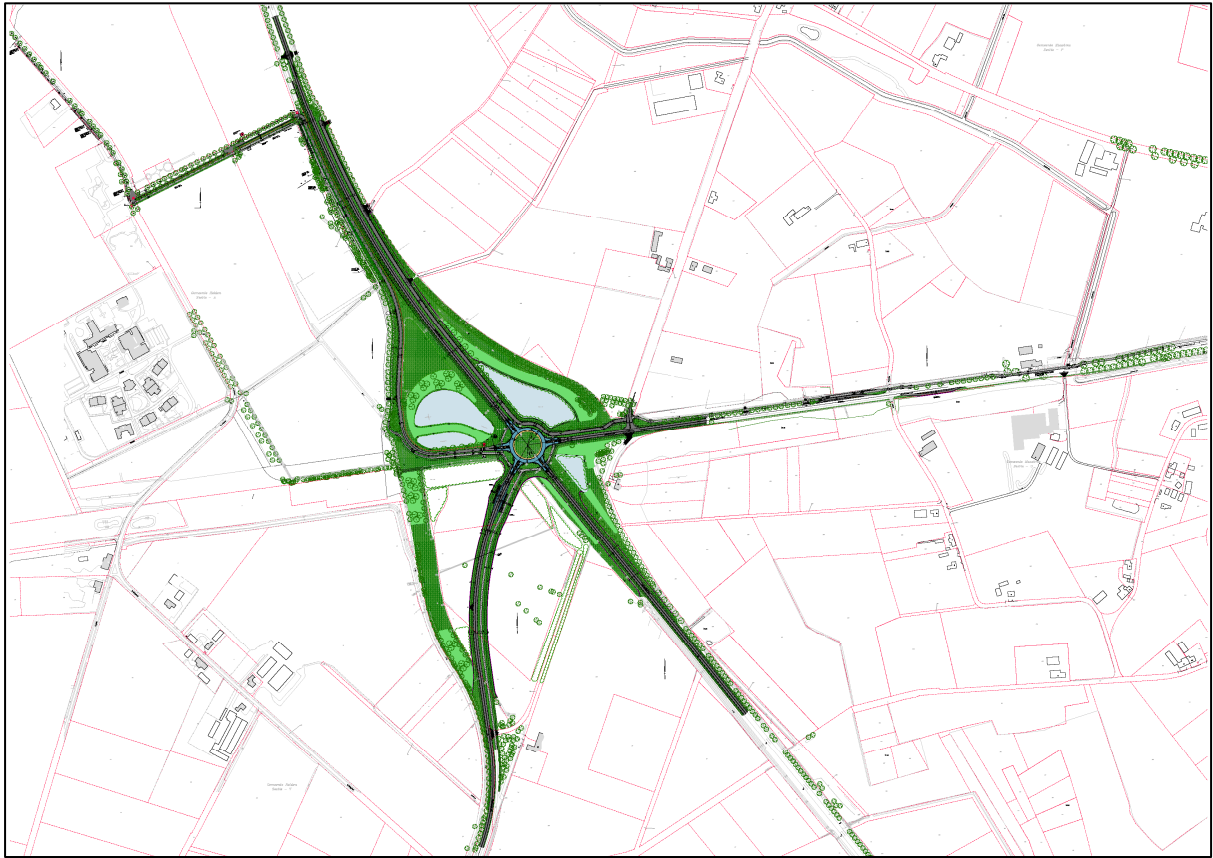

Figuur 9. Ligging EHS (donker groen) en de POG (licht groen) ten opzichte van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van de EHS. De onderzoekslocatie ligt in de nabijheid van een gebied behorend tot de EHS/POG. Het meest nabijgelegen gebied dat deel uitmaakt van de EHS/POG bevindt zich op circa 250 m afstand ten noorden van de onderzoekslocatie, zie figuur 9.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de huidige verkeerssituatie aan te passen, met name door het aanleggen van een rotonde. Ten behoeve van de herontwikkeling wordt vegetatie verwijderd, zal het weiland verdwijnen, worden bomen gekapt, de waterhuishouding in de wateropvangbekkens veranderen en de greppels worden gedempt. Zie figuur 10 voor de plantekening.

Figuur 10. Plantekening (bron: Plangroep Heggen d.d. 08-02-2013)

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek is afgelegd op 3 april 2012. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

4. TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen.

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten dienen te worden getoetst op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets'). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren, maretak
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreepd, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009).

De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

Gebiedbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zullen de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van EZ (via Dienst Regelingen) of door de Provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

Met de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) heeft de provincie Limburg de EHS expliciet onderscheiden ten opzichte van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen. De POG is circa 29.000 hectare groot en omvat een belangrijk deel van de ecologische verbindingzones, deels bestaande uit beekdalen met beken met speciaal ecologische functie waar extra natuurstroken zijn voorzien. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen in de POG. Uitgangspunt is dat ontwikkelingen leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de ecologische structuur. Voor de borging van de kwaliteit ten aanzien van de rode ontwikkelingen is een belangrijke rol weggelegd voor de kwaliteitscommissie, die in het kader van de POL-aanvulling contourenbeleid (juni 2005) voor geheel Limburg ingesteld is. Indien van bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de POG de wezenlijke kenmerken en waarden aangetast worden is de provinciale beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van toepassing.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

De provincie Limburg heeft in het kader van de broedvogelinventarisatie soorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die staan vermeld op de Rode lijst en/of waarvan het nest jaarrond is beschermd, zoals bijvoorbeeld huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en boerenzwaluw. Het betreft moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

Volgens de verspreidingsgegevens van de provincie Limburg zijn binnen de betreffende kilometerhokken territoria gekarteerd van de volgende soorten die vallen onder beschermingscategorie 1 tot en met 4; wespandief en buizerd. Onder de categorie "algemene soorten" is binnen de kilometerhokken tevens huismus waargenomen die onder beschermingscategorie 1 tot en met 4 valt. De locatie is geheel onbebouwd waardoor het voorkomen van in gebouwen broedende soorten als huismus en gierzwaluw is uit te sluiten. De begraasde weide kan deel uitmaken van het foerageergebied van een mogelijk in de omgeving verblijvende steenuil. Door het ontbreken van het bladerdek konden de bomen goed gecontroleerd worden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels als sperwer, buizerd, wespandief en ransuil; er is een (roofvogel)nest aangetroffen in de noord-oostelijk gelegen bosschages. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor andere vogelsoorten, zoals kerkuil, waarvan het nest jaarrond beschermd is (beschermingscategorie 1 t/m 4).

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

Volgens de verspreidingsgegevens van de provincie Limburg zijn binnen de betreffende kilometerhokken territoria gekarteerd van de volgende soorten die vallen onder beschermingscategorie 5; grauwe vliegenvanger, groene specht, bonte vliegenvanger, boomkruiper, grote bonte specht en torenvalk. Onder de categorie "algemene soorten" zijn binnen de kilometerhokken tevens soorten waargenomen die onder beschermingscategorie 5 vallen. Dit betreffen boerenzwaluw, ekster, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai. Op de onderzoekslocatie zijn soorten uit de beschermingscategorie 5 te verwachten als koolmees, pimpelmees, grauwe vliegenvanger, bonte vliegenvanger, ekster, boomkruiper, boomklever, grote bonte specht, groene specht en zwarte kraai. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Door de aanwezigheid van weiland zijn op de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene grondbroeders als kievit. Het aanwezige groen kan nestgelegenheid bieden aan broedvogels als grasmus, merel, heggenmus, winterkoning, houtduif en roodborst.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens de gegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huizinga *et al.*, 2011) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, baardvleermuis en watervleermuis waargenomen. Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar tevens de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: bosvleermuis, meervleermuis, Brandt's vleermuis en franjestaart.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd. Er zijn echter wel bomen aanwezig. In enkele bomen zijn holtes/spleten aangetroffen, waardoor potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen niet zijn uit te sluiten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving en de aangrenzende te handhaven bomen niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is uit te sluiten dat in potentiële verblijfplaatsen in de directe omgeving negatieve invloed ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als watervleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger om te foerageren.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomen kunnen deel uitmaken van een vliegroute. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden mogelijk vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol en konijn.

Streng beschermde soorten

Volgens de verspreidingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huizinga *et al.*, 2010) zijn in de periode van 1994 tot 2007 binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen: steenmarter, bever, eekhoorn, waterspitsmuis en das.

Bij de gemeente Peel en Maas zijn dassenburchten bekend in de Breedschen Peel, op circa 5 km afstand ten noordwesten van de locatie. Tijdens het veldbezoek ten behoeve van de quickscan flora en fauna aan de te realiseren ontsluitingsweg, uitgevoerd door Econsultancy maart 2012 (projectnummer 12011079 P&M.HEG.ECO1), is een dassenburcht aangetroffen. De dassenburcht bevindt zich in de bosschage gelegen op circa 150 meter afstand ten westen van de locatie. Door de aanwezigheid van bosschage en weiland en de ligging van de onderzoekslocatie nabij de burcht kan worden vastgesteld dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het leefgebied van das.

De bosschages vormen geschikt habitat voor eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Er zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust of verblijfplaats van eekhoorn voor nu kan worden uitgesloten. Het is echter niet uit te sluiten dat in de nabije toekomst alsnog eekhoorn middels nesten zich vestigen in de bomen.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals steenmarter, bever en waterspitsmuis is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens de gegevens van RAVON en het Natuurhistorisch Genootschap Limburg (Buggenum *et al.*, 2008), zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen reptielen waargenomen. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Het onverhoopt aantreffen van een streng beschermde soort als hazelworm is in dit geval echter niet uit te sluiten, aangezien de bosschage ten zuiden van het knooppunt deel uitmaakt van een groene verbindingzone tussen oostelijk en westelijk gelegen bos- en natuurpercelen.

Amfibieën

Volgens de gegevens van RAVON en het Natuurhistorisch Genootschap Limburg (Buggenum *et al.*, 2008), zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, poelkikker, bastaardkikker en bruine kikker.

Doordat op de onderzoekslocatie afwateringssloten en wateropvangbekkens aanwezig zijn, zijn op basis van de habitateisen enkel voortplantingsmogelijkheden aanwezig voor algemeen voorkomende amfibieën als gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. De waarnemingen van de streng beschermde alpenwatersalamander en poelkikker hebben naar verwachting betrekking op de nabij gelegen natuurgebieden als Het Vlakbroek, echter is alpenwatersalamander in de wateropvangbekkens niet geheel uit te sluiten. De poelkikker is een kritischere soort en wordt niet verwacht. De wateropvangbekkens staan normaliter onder grote invloed van strooizout en regenwater. Indien de afvoer vanaf de weg verstopt zit kunnen de wateropvangbekkens wel geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën als alpenwatersalamander door de aanwezigheid van correcte parameters.

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten. De afwateringssloten en wateropvangbekkens bieden mogelijk onderkomen aan deze soorten. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Het onverhoopt aantreffen van een streng beschermde soort is in dit geval echter niet uit te sluiten, aangezien de bosschage ten zuiden van het knooppunt deel uitmaakt van een groene verbindingzone tussen oostelijk en westelijk gelegen bos- en natuurpercelen.

Vissen

Tijdens het veldbezoek was het waterpeil in de afwateringssloten en de wateropvangbekkens laag. Naar verwachting droogt niet al het aanwezige water op in de zomer, waardoor het voorkomen van vissen, zoals kleine modderkruiper, niet is uit te sluiten.

5.5 Libellen en dagvlinders

Libellen

Er zijn een aantal bepalende factoren voor een libellenhabitat. De belangrijkste daarvan is de aanwezigheid van stilstaand of stromend water. Libellen zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. De larven leven onder water, de volwassen dieren leven boven water. Sommige soorten komen alleen in stilstaand water voor, andere alleen in stromend water. Daarnaast is het van belang of het water tijdelijk of permanent aanwezig is. Tot slot is de samenstelling van het water belangrijk. Voor de beschermde soorten geldt dat het habitat bestaat uit stromend water (beken of rivieren) en meren en plassen, veelal in veengebieden. Ook de aanwezigheid van vegetatie is een bepalende factor. Een typisch voorbeeld is de combinatie van groene glazenmaker (tabel 3 Flora- en Faunawet) en de aanwezigheid van de waterplant krabbenscheer. De vegetatie boven water kan dienen als uitkijkpost en ontwikkeling van de larven en de vegetatie in de omgeving wordt gebruikt als foerageergebied voor volwassen libellen. Gelet op het aanwezige habitat op de onderzoekslocatie en de habitateisen van beschermde soorten, is het niet te verwachten dat er beschermde libellensoorten van de onderzoekslocatie gebruik maken.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moet zijn, dat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawet soorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten. Uit de gegevens van de provincie Limburg met betrekking tot vaatplanten blijkt dat het buitengebied van Koningslust, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, volledig is onderzocht op beschermde planten. Volgens de kartering in 2002, zijn binnen het betreffende kilometerhok 56 schaarse soorten, waarvan 34 Limburgse Lijst soorten, waargenomen. Van de 56 soorten geen soorten gekarteerd die bij de wet een beschermde status hebben. Wel zijn vaatplanten gekarteerd in de aangrenzende kilometerhokken die vallen onder Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het betreffen de soorten gewone dotterbloem, grote kaardenbol en kleine maagdenpalm. Voor Tabel 1 soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast is wilde marjolein gekarteerd in de aangrenzende kilometerhokken. Wilde marjolein valt onder Tabel 2 van de Flora- en faunawet. De standplaatsfactoren voor wilde marjolein zijn een min of meer droge, matig voedselrijke grond, vooral op hellingen aan dijken en op kalk. Rapunzelklokje wordt vaak aangetroffen op plaatsen waar wilde marjolein groeit. Op de locatie zijn beboste hellingen aanwezig waardoor het voorkomen ervan onwaarschijnlijk wordt geacht.

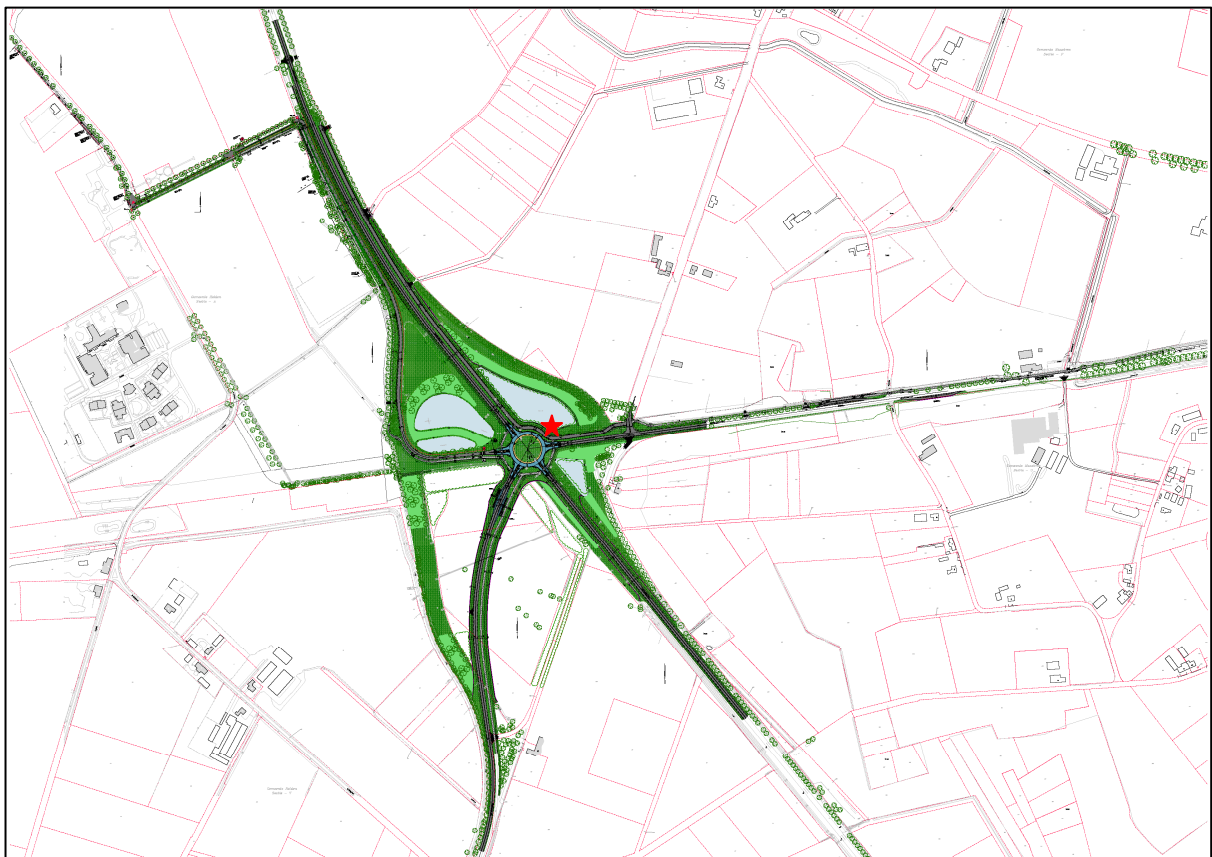
6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Broedvogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

De begraasde weide kan deel uitmaken van het foerageergebied van een mogelijk in de omgeving verblijvende steenuil. Het leefgebied van steenuil is jaarrond beschermd. Veranderingen in het leefgebied hebben grote impact op het voortbestaan van deze soort. Door de geplande ingreep kan er een afname zijn aan foerageermogelijkheid, met name door doorsnijding en verstoring van de begraasde weides. Verder is het aandeel optimaal foerageergebied in de directe omgeving laag waardoor nader onderzoek naar steenuilen noodzakelijk geacht. Om inzichtelijk te krijgen in hoeverre en op welke manier de steenuil van de onderzoekslocatie gebruik maakt, is nader onderzoek noodzakelijk. Tijdens het aanvullend veldonderzoek worden de eventueel aanwezige steenuilenterritoria in kaart gebracht alsmede het aandeel begraasde weides in de directe omgeving. Aan de hand van de resultaten van het aanvullende veldonderzoek kan worden bepaald of het treffen van mitigerende dan wel compenserende maatregelen aan de orde is. Op dit moment zijn hiervoor onvoldoende gegevens aanwezig.

De bomen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels als sperwer, buizerd, wespandief en ransuil; er is een (roofvogel)nest aangetroffen in de noordoostelijk gelegen bosschages, zie figuur 11. Nadere inventarisatie naar de soort binnen geschikt seizoen is noodzakelijk om eventuele overtreding van de Flora- en faunawet duidelijk te krijgen.

Figuur 11. Plantekening en locatie aangetroffen (roofvogel)nest

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

Op de onderzoekslocatie zijn soorten uit de beschermingscategorie 5 te verwachten, zoals koolmees, pimpelmees, grauwe vliegenvanger, bonte vliegenvanger, ekster, boomkruiper, boomklever, grote bonte specht, groene specht en zwarte kraai. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de mogelijk aanwezige nesten van genoemde soorten binnen de invloedssfeer van de ingreep een jaarrond beschermd status zouden moeten hebben. Voor dergelijke soorten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels die vallen onder beschermingscategorie 5.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Door de aanwezigheid van weiland is op de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene grondbroeders als Kievit. Het aanwezige groen kan nestgelegenheid bieden aan broedvogels als grasmus, merel, heggemus, winterkoning, houtduif en roodborst. Voor dergelijke algemene soorten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Met betrekking tot enkel het weiland kan worden volstaan met een nestcontrole voor aanvang van de werkzaamheden. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn holtes/spleten in bomen aangetroffen. Nader onderzoek naar geschikte holtes en spleten in de te kappen bomen en bomen binnen de invloedssfeer, zal potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen moeten vaststellen dan wel uitsluiten. Daarnaast zal de onderzoekslocatie, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als watervleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Afhankelijk van de exacte ingreep, is het mogelijk dat het verlies aan foerageerhabitat relatief groot is. Het aandeel te verwijderen foerageergebied is zeer minimaal, maar met name de aanleg van verlichting kan een verstoringeffect hebben met betrekking tot essentieel foerageergebied. Indien dit het geval kan zijn zal nader onderzoek naar het foerageergedrag van vleermuizen noodzakelijk zijn om uit te wijzen wat de impact van de ingreep op een mogelijke lokale populatie is. Verder wordt door de ingreep, bomenkap en aanleg verlichting, een potentiële vliegroute verstoord. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen moet meer uitsluitsel geven over het gebruik van de bomen als vliegroute voor vleermuizen. Vervolgens dient vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project en of deze kunnen worden voorkomen.

6.3 Overige zoogdieren

De bosschages vormen geschikt habitat voor eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Er zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust of verblijfplaats van eekhoorn voor nu kan worden uitgesloten. Het is echter niet uit te sluiten dat in de nabije toekomst alsnog eekhoorn middels nesten zich vestigt in de bomen. De ingreep kan dan een verstoring opleveren voor deze soort. Eekhoorn is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet; de nesten zijn alleen beschermd als deze in gebruik zijn. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. In de winterperiode maakt de eekhoorn meerdere nesten en is de eekhoorn gevoelig voor verstoring vanwege het verlies van een veilige schuilplaats en het verlies van de wintervoer.

raad die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven. Indien de werkzaamheden starten in de periode van half september tot half november vinden er geen overtredingen plaats van de Flora- en faunawet ten aanzien van eekhoorn. Starten de werkzaamheden na half november dan dient controle naar eekhoornnesten door een ter zake kundige te worden uitgevoerd voor aanvang van de werkzaamheden

Bij de gemeente Peel en Maas zijn dassenburchten bekend in de Breedschen Peel, op circa 5 km afstand ten noordwesten van de locatie. Tijdens het veldbezoek ten behoeve van de quickscan flora en fauna aan de te realiseren ontsluitingsweg, uitgevoerd door Econsultancy maart 2012 (projectnummer 12011079 P&M.HEG.ECO1), is een dassenburcht aangetroffen, zie figuur 12. De dassenburcht bevindt zich in de bosschage gelegen op circa 150 meter afstand ten westen van de locatie. Door de aanwezigheid van bosschage en weiland en de ligging van de onderzoekslocatie nabij de burcht kan worden vastgesteld dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het leefgebied van das. Mitigerende of compenserende maatregelen zijn noodzakelijk om verstoring van het leefgebied van das op te vangen.

Figuur 12. Overzicht geplande ingrepen en locatie van de dassenburcht

6.4 Amfibieën

De oppervlaktewateren zijn geschikt als voortplantingswater voor amfibieën. In de wateropvangbekkens zijn amfibieën als alpenwatersalamander niet geheel uit te sluiten. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient hieromtrent meer uitsluitsel te geven.

6.5 Vissen

Tijdens het veldbezoek was het waterpeil in de afwateringssloten/greppels laag. Naar verwachting droogt niet al het aanwezige water op in de zomer, waardoor het voorkomen van vissen, zoals kleine modderkruiper, niet is uit te sluiten. Aanvullend onderzoek dient uit te wijzen of de te dempen afwateringssloten/greppels permanent waterhoudend zijn. Indien de te dempen afwateringssloten/greppels permanent waterhoudend zijn, dienen er adequate maatregelen te worden genomen.

6.6 Algemene zorgplicht

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën als egel, mol, konijn, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Bij het verwijderen van het groen dient rekening te worden gehouden met een soort als egel. Bij het aantreffen van een egel dient deze zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving. Daarnaast wordt in het kader van de algemene zorgplicht geadviseerd om de oppervlaktewateren te dempen in de zomer als deze droog staan. Indien de wateroppervlakten gedempt worden en deze niet droog staan wordt geadviseerd om voorafgaand aan de demping de amfibieën over te zetten naar open water in de directe omgeving.

Het onverhoopt aantreffen van een streng beschermde amfibieën- en reptielsoort is echter niet uit te sluiten, aangezien de bosschage ten zuiden van het knooppunt deel uitmaakt van een groene verbindingzone tussen oostelijk en westelijk gelegen bos- en natuurpercelen. In dit geval geldt bij het onverhoopt aantreffen de algemene zorgplicht.

6.7 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS/POG behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie niet is gelegen in of aangrenzend aan een onderdeel dat behoort tot de EHS, hierdoor is aantasting niet aan de orde. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden, zoals de Natura 2000-gebieden de Deurnsche Peel & Mariapeel en de Groote Peel zijn, gelet op afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de ingreep niet aan de orde.

7. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Plangroep Heggen een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de rotonde Maasbreeseweg N277-N275-N562 te Koningslust in de gemeente Peel en Maas.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de huidige verkeerssituatie aan te passen, met name door het aanleggen van een rotonde. Ten behoeve van de herontwikkeling wordt vegetatie verwijderd, zal het weiland verdwijnen, worden bomen gekapt en afwateringssloten gedempt. Zie figuur 1 van een overzicht van de te verwachten ingrepen.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Waarnemingen en te verwachten soorten

De begraasde weide kan deel uitmaken van het foerageergebied van een mogelijk in de omgeving verblijvende steenuil. Op de onderzoekslocatie is een (roofvogel)nest aangetroffen dat jaarrond beschermd is. Verder zijn door de aanwezigheid van bomen, struweel en weiland geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als koolmees, pimpelmees, bonte vliegenvanger, ekster, boomkruiper, grote bonte specht, zwarte kraai, merel, winterkoning, houtduif en roodborst. In de bomen zijn holtes en spleten aanwezig die als verblijfplaats kunnen fungeren voor vleermuizen. Daarnaast kan de onderzoekslocatie gebruikt worden door vleermuizen als vliegroute en foerageergebied. Door de ligging van een dassenburcht nabij de locatie maakt het gebied deel uitmaken van het leefgebied van dassen. Tevens vormt de locatie geschikt habitat voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren als egel, mol en konijn. Het is niet uit te sluiten dat in de nabije toekomst eekhoorns zich middels nesten vestigen op de onderzoekslocatie. Op de locatie zijn voortplantingsmogelijkheden en landhabitat aanwezig voor amfibieën als alpenwatersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het onverhoopt aantreffen van een streng beschermde reptielensoort is niet uit te sluiten. Daarnaast is het voorkomen van vissen in de afwateringssloten/greppels, zoals kleine modderkruiper, niet uit te sluiten. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Mogelijk te verstoren soorten

Door de voorgenomen ingreep kunnen broedvogels (algemene broedvogels en broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is als buizerd, wespindief en steenuil), vleermuizen, algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, dassen, amfibieën en vissen verstoord worden. Starten de werkzaamheden na half november 2012 dan is het niet uit te sluiten dat de ingreep een negatief effect heeft op mogelijk aanwezige eekhoornnesten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet

Indien de beplanting buiten het broedseizoen wordt verwijderd, zullen geen overtredingen van de Flora- en faunawet plaatsvinden met betrekking tot broedvogels waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Starten de werkzaamheden voor half november 2012 dan is verstoring ten aanzien van eekhoorn uit te sluiten.

Algemene zorgplicht

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt in dit geval de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht enkele maatregelen nodig.

In het kader van de algemene zorgplicht wordt geadviseerd om de oppervlaktewateren te dempen in de zomer als deze droog staan. Indien de oppervlaktewateren gedempt worden in een periode dat deze niet droog staan wordt geadviseerd om voorafgaand aan de demping de amfibieën over te zetten naar open water in de directe omgeving.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek dient plaats te vinden met betrekking tot:

- steenuil
- jaarrond beschermde nesten (soorten)
- geschikte boomholtes en spleten die kunnen fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen
- vliegroute voor vleermuizen
- foerageergebied voor vleermuizen
- amfibieën met betrekking tot alpenwatersalamander in de wateropvangbekkens
- vissen, nader controle naar de te dempen afwateringssloten/greppels op permanente waterhoudendheid

Verstoring ten aanzien van eekhoorn kan plaatsvinden na half november 2012. Controle door een ter zake kundige voor aanvang van de werkzaamheden naar eekhoornnesten binnen de invloedssfeer wordt noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Voor dassen dienen mitigerende/compenserende maatregelen getroffen te worden om verstoring te voorkomen. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van dassen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De adequate maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat door de ingreep een negatief effect optreedt met betrekking tot een functie van vleermuizen, eekhoorn, amfibieën, jaarrond beschermde nesten en/of leefgebied van steenuilen, treden er door de voorgenomen ingreep mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen en broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermde is worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, kunnen vooraf bij Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

Tabel I (pagina 17) geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstrend	Nader onder- zoek	Overtreding Flora- en fauna- wet (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja ¹	nee	nee	¹ het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd nesten	mogelijk	ja, soortonderzoek	afhankelijk nader onderzoek	-
	steenuil	mogelijk	ja	afhankelijk nader onderzoek	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	mogelijk	ja ²	afhankelijk nader onderzoek	² nadere inspectie naar geschikte boomholtes/spleten in te kappen bomen en bomen binnen invloedssfeer. Bij aantreffen potentiële verblijfplaatsen aanvullend onderzoek naar verblijfsfunctie noodzakelijk.
	foerageergebied	mogelijk	afhankelijk van exacte ingreep	afhankelijk nader onderzoek	-
	vliegroues	mogelijk	ja	afhankelijk nader onderzoek	-
Grondgebonden zoogdieren	algemeen	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als egel
	das	ja	n.v.t.	opstellen van adequate maatregelen noodzakelijk	-
	eekhoorn	mogelijk	mogelijk. na half november 2012	afhankelijk nader onderzoek	-
Amfibieën		ja	ja, alpenwatersalamander in de wateropvangbekkens	afhankelijk nader onderzoek	-
Reptielen		nee	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Vissen		mogelijk	ja	afhankelijk nader onderzoek	controle naar permanente waterhoudendheid
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag. Deze aanvraag wordt alleen in behandeling genomen als er een volledig onderzoek is uitgevoerd.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

LITERATUUR

Beersma, P. & W. en A. van den Burg, Steenuilen, Roodbont BV, november 2007.

Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.

Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.

Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J., 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P., 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Kurstjens, G., B. Peters & K. van Looy, 2010. De flora van het Maasdal. Ontwikkelingen van bijzondere soorten sinds de start van natuurontwikkeling vanaf 1994, Deelrapport 7. Kurstjens ecologisch adviesbureau, Beek-Ubbergen; Bureau Drift, Berg en Dal en INBO, Brussel

Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.), 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.

SOVON Broedvogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

INTERNET

www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)

www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)

www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen).